

ISSN 1407-9321

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA
12. — 18. augusts

Vai tiešām
valsts
samazinās
nodokļus?

2. lappusē

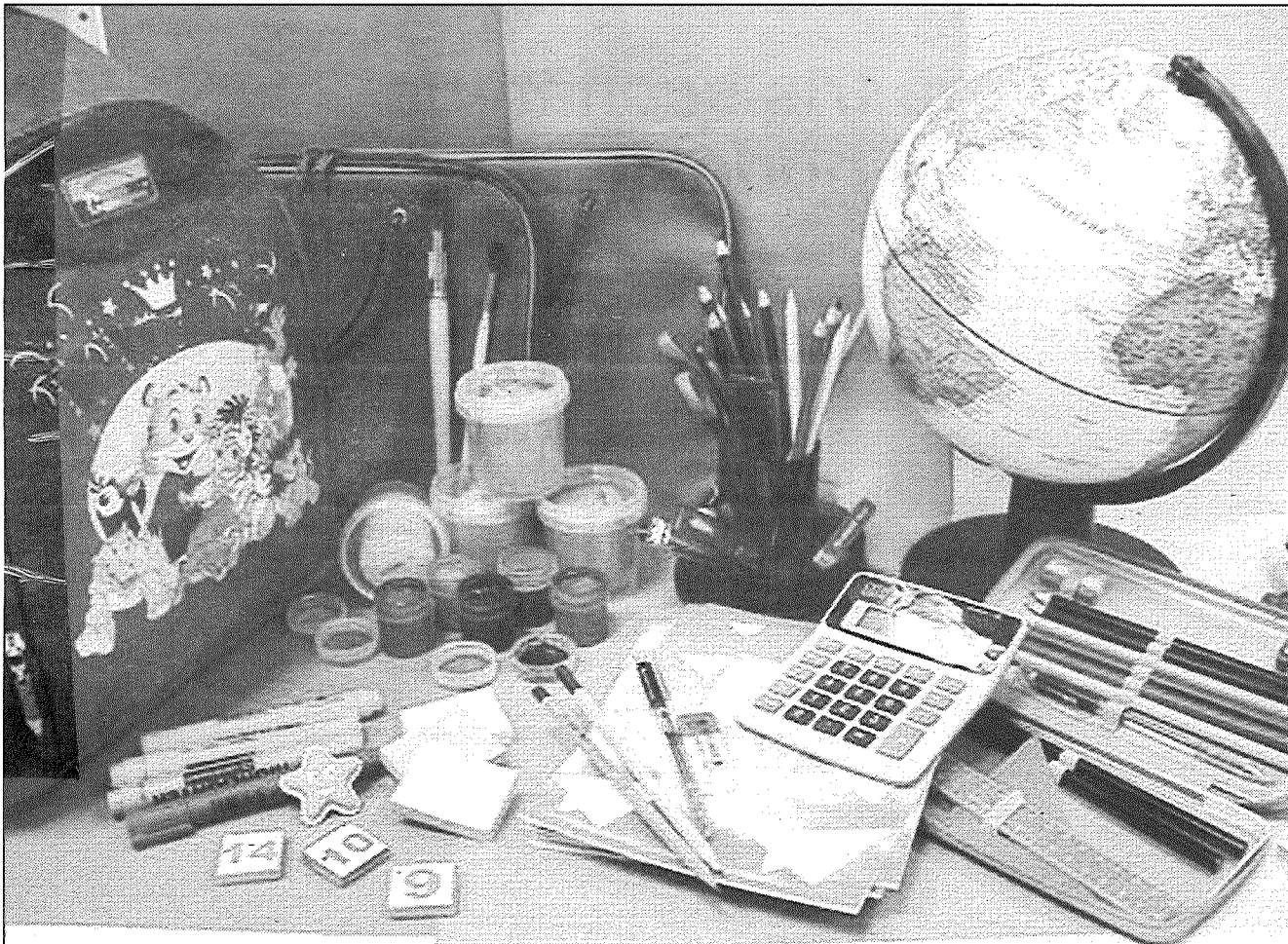
Aktualitātes
gatavojoties
jaunajam
mācību gadam

4. lappusē

Svētki
novados

10. lappusē

Bērnu sagatavošana skolai šogad būs lētāka

● Vecākiem bērnu skološana sanāks lētāka.

Līvānu novada skolēnu vecākiem lieki izdevumi nedraud

Jau vasaras sākumā, kad vēl nebija skaidri zināms, kādi mācību līdzekļi tiks pirkti par valsts budžeta līdzekļiem un kas jāfinansē pašvaldībām, daļa no novada skolām jau bija sagatavojušas sarakstus ar tām darba burtnīcām, ko vajadzētu pirkt par pašvaldības līdzekļiem, «Novadniekam» stāstīja Līvānu novada izglītības pārvaldes vadītāja pienākumu izpildītāja **Ilga Peiseniece**. Šie jautājumi pārrunāti skolotāju starpā un pedagoģiskās padomes sēdēs, nonākot pie secinājuma, kas ir tās darba burtnīcas, bez kurām noteikti nevarētu iztikt un ko vajadzētu iegādāties par

pašvaldības naudu. Galvenokārt tās ir darba burtnīcas sākumskolas posmam, jo pedagoģi atzīst, ka tajās ir labi izziņas materiāli. Īpaši smalka analīze veikta Līvānu 2. vidusskolā, izpētot, kādas darba burtnīcas mācību procesā visvairāk nepieciešamas. Dažas no skolām darba burtnīcas jau iepirkušas, izmantojot viņu rīcībā esošos budžeta līdzekļus, kaut arī gada sākumā nauda šādai vajadzībai budžetā paredzēta netika. Ja skolai naudas darba burtnīcu iegādei nepietiks, tad būs jālūdz pašvaldības palīdzība, teica Ilga Peiseniece.

Mācību iestādes jautājumu par darba burtnīcu iegādi katram priekšmetam analizējušas ļoti nopietni, apsverot, vai vienmēr tās lietderīgi tiek izmantotas un vai nav labāk par šo naudu iegā-

dāties kādu vērtīgāku lietu — digitālos materiālus, jaunu tāfeli un tamlīdzīgi. Notikusi saruna ar direktoru vienieku metodiskās apvienības vadītāju Inesi Magdalenoku par to, ka jaunā mācību gada sākumā šajā apvienībā vēlreiz tiks analizēts jautājums par darba burtnīcu efektīvu izmantošanu, kam direktoru vietnieki savās skolās sekos līdzi, kā arī pēc pirmā pusgada noslēguma analizēs novēroto. Svarīgi arī tas, cik efektīvi skolotāji ar darba burtnīcām strādā. Iegādāties pilnīgi visas darba burtnīcas ir pašvaldības nauda izšķērdēšana un vienlaikus arī varbūt izdevniecību un darba burtnīcu autoru lobēšana, uzskata Ilga Peiseniece.

Turpinājums 4. lappusē.

ZIŅAS

SEB bankas Preiļu filiālei jauna vadītāja

Sākot ar 5. augustu, akciju sabiedrības SEB bankas Preiļu filiālē darbu uzsākusī vadītāja **Ināra Kalvāne**, kura pirms tam strādāja par akciju sabiedrības GE Money Bank Līvānu filiāles direktori. Kopš 2012. gada decembra SEB bankas Preiļu filiāles vadītājas pienākumus veica Veronika Lazdāne.

Ināra Kalvāne iepriekšējā darba vietā — bankā, kurai laika gaitā bija vairākkārt mainījušies nosaukumi, bet tās — kā uzņēmuma — reģistrācijas numurs palika nemainīgs, bija nostrādājusi 18 gadus. Ināra Kalvāne šogad notikušajās pašvaldību vēlēšanās atkārtoti ievēlēta par Līvānu novada domes deputāti.

Pašvaldībām valsts daļēji kompensē plūdu zaudējumus

Līvānu novada dome saņēmusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministrijas vēstuli par līdzekļu piešķiršanu 1801 lata apmērā, lai daļēji segtu izdevumus, kuri pašvaldībai radušies, izmaksājot pabalstus pavasara plūdos cietušajiem iedzīvotājiem dzīvojamu māju atjaunošanai, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa.

Kā ziņots iepriekš, 2013. gada 15. maija domes sēdē Līvānu novada pašvaldība pieņēma lēmumu piešķirt vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā nonākušām personām pavasara plūdu radīto zaudējumu novēršanai, nosakot maksimālo pieejamo pabalsta summu līdz 70 procentu apmērā no dzīvojamai mājai radītā zaudējuma summas.

Nemot vērā iedzīvotāju iesniegumus un būvvaldes apsekošanas aktus, pabalsts tika piešķirts astoņām ģimenēm Līvānu pilsētā un Jersikas pagastā. Uz palīdzību varēja pretendēt tikai tie iedzīvotāji, kuriem plūdos bija bojātas dzīvojamās mājas.

Kopumā pašvaldība šiem iedzīvotājiem pabalstos piešķīra 4636,49 latus, no kuriem saskaņā ar VARAM vēstuli tiks atmaksāts 1801 lats.

Pateikts skaidrs «nē» cukura pievienošanai sulām

28. oktobrī Latvijā stāsies spēkā Ministru kabineta noteikumi «Prasības augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem», informē Zemkopības ministrija.

Noteikumi attiecas uz augļiem un no tiem iegūtās produkcijas — augļu sulām un tām līdzīgiem produktiem, un šo noteikumu izpratnē arī tomāti uzskatāmi par augļiem.

Nemti vērā starptautisko standartu nosacījumi, kā arī Eiropas Komisijas nostādne par cukura pievienošanas aizliegumu augļu sulām. Tas nozīmē, ka turpmāk augļu sulai, augļu sulai no koncentrāta, koncentrētu augļu sulai, augļu sulai, no kuras estrahēts ūdens, sausai (pulverveida) augļu sulai vairs nedrīkstēs pievienot cukuru, izņemot augļu nektāru un Latvijā ražotu smiltsērķšķu sulu, kurai varēs pievienot līdz 140 gramiem cukura uz litru sulas un kuru drīkstēs pārdot tikai Latvijas tirgū.

Produkciju, kura laista tirgū līdz šī gada 28. oktobrim, atļauts tirgot līdz tās pilnīgai realizācijai, bet ne ilgāk kā līdz 2015. gada 28. aprīlim. Pēc 2015. gada 28. aprīļa augļu sulas vairs nedrīkstēs saturēt cukuru (izņemot Latvijā ražotu smiltsērķšķu sulu).

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Par ētikas kodeksa pārkāpumu deputātam Nikolajam Kabanovam izteiks brīdinājumu

Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija otrdien, 6. augustā, lēma deputātam Nikolajam Kabanovam (SC) izteikt rakstisku brīdinājumu par Saeimas deputātu ētikas kodeksa 7. panta pārkāpumu. Komisijas deputāti lēmumu pieņēma, skatot deputāta Raiņa Dzintara (VL-TB/LNNK) iesniegumu ar lūgumu izvērtēt N.Kabanova publiskos izteikumus saistībā ar XXV Vispārējiem latviešu Dziesmu un XV Deju svētkiem. Komisija konstatēja, ka N.Kabanovs pārkāpis Saeimas deputātu ētikas kodeksa 7. pantu. Tas nosaka, ka deputāts publiskos izteikumos izvairās no vārdiem, žestiem un citādas rīcības, kas var būt aizskaroša, kā arī nelieto apvainojošus vai ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija lēma N.Kabanovam izteikt rakstveida brīdinājumu, paziņot par to Saeimas sēdē un publicēt komisijas lēmumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

Latvijas augstākās amatpersonas netiksies ar Tibetas garīgo līderi Dalailamu

Valsts prezidents Andris Bērziņš, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, Saeimas priekšsēdētāja Solvita Ābolīņa netiksies ar Tibetas garīgo līderi Dalailamu, kad viņš no 8. līdz 11. septembrim uzturēsies Latvijā. Ārlietu ministrija informē, ka Dalailamas vizīte Latvijā ir privāta iniciatīva, kuru organizē nevalstiskas organizācijas un privātpersonas. Ministrijas rīcībā neesot plašākas informācijas par šo vizīti, kā vien tā, kas pieejama masu medijos. Vizītes organizatori ziņo, ka vizītes laikā Dalailama uzsvērs līdzietības lomu sabiedrībā un konstruktīva dialoga ar valsti nozīmi, aicinās uz dzīvi bez vardarbības. Savukārt viesošanās centrālās notikums būs viņa publiskā lekcija „Līdzietības kultūra”. Dalailama 2011. gada 16. augustā ieradās Igaunijā, un tā bija jau trešā reize, kad viņš viesojās Latvijas kaimiņvalstī. Savukārt Latvijā Dalailama viesojies 1991. un 2001. gadā.

Svētceļojumā dodas arī ieslodzītie

Šogad svētceļojumā uz Aglonu dodas arī divas sievietes no Ilģuciema cietuma un divi jaunieši no Cēsu audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem, pastāstīja ieslodzījuma vietu pārvaldes pārstāve Ināra Makārova. Ilģuciema cietuma ieslodzītās ceļu sāks 9. augustā un atgriezīsies cietumā 12. augustā, bet jaunieši no Cēsu audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem svētceļojumā būs divas dienas ilgāk – līdz 14. augustam. Viņus pavadīs ieslodzījuma vietu pārstāvji, norādīja Makārova. Viņa stāsta, ka pirms došanās ceļā ieslodzītie gatavoti šim pasākumam. Ar sievietēm strādāja katoļu baznīcas kapelāne, cietuma psihologs un audzinātājs. Jaunieši no Cēsu ieslodzījuma vietas pirms došanās ceļā mācījās lūgšanas, analizēja videomateriālu, kas filmēts pagājušā gada svētceļojumā, un ar viņiem strādāja kapelāns, psihologi un audzinātāji.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piekdien).

*Iepriekš neuzzināsi, kur atradīsi, kur pazaudēsi.
(Latviešu tautas sakāmvārds)*

Banka “Citadele” uzstāda jaunu bankomātu Līvānos

Turpinot paplašināt bankomātu tīklu, “Citadele” uzstādījusi jaunu naudas iemaksas/izmaksas bankomātu Līvānos veikalā “Maxima”, Domes ielā 4a. Tādējādi šogad Citadele ir uzstādījusi jau 12 jaunus bankomātus. Šobrīd Citadelei ir ceturtais plašākais bankomātu tīkls Latvijā ar 162 bankomātiem.

Līdz ar jauno bankomātu Līvānos tagad ir divi Citadeles bankomāti. Līdz šim bija tikai naudas izmaksas bankomāts Rīgas ielā 112 pie Citadeles klientu apkalpošanas centra.

“Šis ir pirmais naudas iemaksas bankomāts Līvānu pilsētā, un esam priecīgi, ka tas ir Citadeles bankomāts. Jau šobrīd redzam, ka šis bankomāts ir ļoti pieprasīts no iedzīvotāju un uzņēmēju puses,” saka bankas Citadeles Līvānu Klientu apkalpošanas centra vadītājs Normunds Liepnieks.

Citadeles bankomātos iedzīvotājiem ir iespēja veikt gan rēķinu apmaksu bez komisijas maksas, gan iemaksāt skaidru naudu savā kontā bez komisijas maksas.

Ar bankas Citadele maksājumu kartēm – Citadeles norēķinu karti MasterCard, Citadeles norēķinu karti Maestro un Citadeles Win-win MasterCard karti – skaidru naudu bez komisijas maksas var izņemt gan no Citadeles bankomātiem, gan Nordea bankas bankomātiem visā Latvijā, kā arī

tirdzniecības vietās, izmantojot Naudas izmaksas pakalpojumus.

Tāpat klienti ar Citadeles norēķinu karti MasterCard un Citadeles Win-win MasterCard karti skaidru naudu reizi mēnesī bez komisijas maksas var izņemt jebkuras bankas bankomātos.

FM piedāvā trīs scenārijus darbaspēka nodokļu mazināšanai

Finanšu ministrija (FM) izstrādājusi trīs scenārijus darbaspēka nodokļu mazināšanai. Visi šie varianti paredz nākamgad saglabāt iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) likmi pašreizējā līmenī – 24%, bet samazināt darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi.

Vēlas atlikt IIN samazināšanu

Pirmais izstrādātais modelis paredz priekšlikumus samazināt darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi no 11% līdz 10%, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, bet IIN likmi saglabāt 24%, savukārt ar katru nākamā gadu IIN samazināt par 1%, attiecīgi 2015. gadā tā būtu 23%, bet 2016. gadā 22%. Šī priekšlikuma fiskālā ietekme 2014.gadā uz kopbudžetu salīdzinājumā ar pašlaik prognozēto būtu 40,1 miljons latu, aģentūru LETA informēja FM. Fiskālā ietekme 2015. gadā – 67,2 miljons latu, 2016. gadā – 34,7 miljons latu.

Otrais modelis paredz priekšlikumus samazināt darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi no 11% līdz 10%, sākot ar 2014. gada 1. janvāri, bet IIN likmi saglabāt 24%, savukārt ar katru nākamā gadu samazināt to par 1%, attiecīgi 2015. gadā tā būtu 23%, bet 2016. gadā 22%. Tāpat tiek paredzēts ar nākamā gadu palielināt neapliekamo minimumu, diferencējot to no darba algas lieluma no 45 līdz 98 latiem jeb no 64 eiro līdz 139 eiro, kā arī palielināt atvieglojumus par apgādībā esošajām personām līdz 98 latiem jeb 139 eiro. Šī priekšlikuma fiskālā ietekme uz kopbudžetu salīdzinājumā ar pašlaik prognozēto 2014. gadā būtu 26,1 miljons latu. 2015. gadā fiskālā ietekme – 25,6 miljons latu, bet 2016. gadā – minus 5,2 miljons latu.

Savukārt **trešais** modelis paredz

priekšlikumus no 2014. gada 1. janvāra samazināt darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi no 11% līdz 10%, savukārt darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likmi, sākot ar 2015. gada 1. janvāri, samazināt no 24,09% līdz 23,09%, bet IIN likmi saglabāt 24%, taču ar katru nākamā gadu samazināt to par 1%, attiecīgi 2015. g. adā tā būtu 23%, bet 2016. gadā – 22%. Šāda priekšlikuma fiskālā ietekme uz kopbudžetu 2014. gadā salīdzinājumā ar pašlaik prognozēto būtu arī 40,1 miljons latu. Fiskālā ietekme uz 2015. gada budžetu – 23,4 miljons latu, bet uz 2016. gada budžetu – minus 11,7 miljons latu.

Ar šiem risinājumiem FM 6. augustā seminārā par 2014.-2016. gada budžeta sagatavošanu iepazīstināja valdības pārstāvjus.

No nodokļu sloga jāatbrīvo cilvēki ar zemākiem ienākumiem

«Finanšu ministrija ir izstrādājusi vairākus iespējamus scenārijus darbaspēka nodokļu mazināšanai, lai visefektīvāk mazinātu nodokļu slogu iedzīvotājiem ar zemākajiem ienākumiem un ģimenēm ar bērniem. Piedāvātie risinājumi pozitīvi ietekmē pašvaldību budžetus, lai tās varētu nodrošināt iespējami plašākus pakalpojumus saviem iedzīvotājiem,» paziņojumā medijiem skaidro finanšu ministrs Andris Vilks.

Patlaban spēkā esošais likums par IIN līdz 2015. gadam paredz IIN likmes samazinājumu līdz 20%. Tas būtiski palielina iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzību skaidro FM. Savukārt FM izstrādātie darbaspēka nodokļu mazināšanas priekšlikumi samazina Latvijas iedzīvotāju ienākumu nevienlīdzību, jo tie dod būtisku efektu iedzīvotājiem,

kuri saņem mazās algas.

Pēc ministru semināra vairāki valdības pārstāvji atbalstījuši otro FM izstrādāto modeli darbaspēka nodokļu mazināšanai, kā arī vienojās turpināt par to diskusijas. FM norāda, ka otrais piedāvātais modelis ir labvēlīgāks tiem iedzīvotājiem, kuri saņem mazākus ienākumus, kā arī ģimenēm ar vairākiem bērniem.

FM izstrādātie priekšlikumi darbaspēka nodokļu mazināšanai vēl vairākkārt tiks apspriesti ar valdības sociālajiem un sadarbības partneriem, kā arī pašvaldību pārstāvētajām organizācijām. Tāpat par tiem turpināsies diskusijas valdības koalīcijas padomes sēdē, kā arī turpmākajās Ministru kabineta sēdēs, kurās tiks izskatīti nākamā gada budžeta veidošanas priekšlikumi.

Likums paredz, ka IIN nākamgad jāsamazina līdz 22% no pašreizējiem 24%. Par šāda risinājuma saglabāšanu iepriekš iestājusies Reformu partija.

FM prezentācijā valdības locekļiem citē Eiropas Komisijas dienesta darba dokumentā par Latvijas reformu programmas un konverģences programmas novērtējumu teikto: lai gan netieša nodokļa likme darbaspēkam Latvijā ir zem Eiropas Savienības (ES) vidējā, vienotā IIN likme nozīmē īpaši augstus darbaspēka nodokļus personām, kas saņem zemu ienākumu. Nodokļu sloga daļa neprecētiem pelnītājiem 2010.gadā bija sestā lielākā ES cilvēkiem, kas pelna 67% no vidējās algas. Turpretim nodokļu sloga daļa augstu ienākumu pelnītājiem ir krietni zem ES vidējā līmeņa. Saskaņā ar šiem darbaspēka nodokļu stimuliem mazkvalificēto darba ņēmēju nodarbinātības līmenis – 46,7% – ir krietni zemāks par ES vidējo rādītāju un par gandrīz 40 procentpunktiem mazāks nekā rādītājs augsti kvalificētiem darba ņēmējiem – 83,4%, kas atbilst ES vidējam rādītājam.

Lappusi sagatavoja T.Elste

RIEBIŅU NOVADĀ

Pašvaldība atbalsta septiņus novada biedrību projektus

Laika periodā no 3. jūnija līdz 4. jūlijam Riebiņu novada pašvaldība bija izsludinājusi mazo grantu projektu konkursu «Iedzīvotāju iniciatīvu stiprināšana» Riebiņu novada pašvaldības finansējuma saņemšanai 2013. gadā, informē novada attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle. Projektu konkursu mērķis bija atbalstīt Riebiņu novada vietējo iniciatīvas grupu projektus, kas veicina kultūras, izglītības, sporta, brīvā laika, uzņēmējdarbības un vides sakopšanas aktivitāšu popularizēšanu un lauku iedzīvotāju iesaistīšanos šajās aktivitātēs. Projektu konkursa kopējais finansējums bija

1800 lati, kuru pietika sešiem no iesniegtajiem septiņiem projektiem. Taču jūlijā notikušajā domes sēdē deputāti nolēma piešķirt finansējumu visiem septiņiem projektiem, palielinot mazo grantu projektu kopējo summu no 1800 līdz 2100 latiem, papildus piešķirot 300 latus.

Tādējādi projektu konkursā tika atbalstīti visi septiņi novada biedrību vai iniciatīvu grupu iesniegtie projekti. Tie ir: biedrības «Sīļukalna zilais lakatiņš» iesniegtais projekts «Skapja un kumodes iegāde skatuves tērpu un korpju uzglabāšanai», biedrības «Jaunie spāri» projekts «Bērnu ratiņu parāde Ru-

šonā — 2013», biedrības «Saulrozīte» projekts «Ceļmalas krucifikss — Kassaliešu ciema vizītkarte», Galēnu pagasta iniciatīvas grupa «Palīdzēsim līdzcilvēkiem!», iedzīvotāju iniciatīvu grupas «Dārzu 9» projekts «Iespēju pārvērtības Riebiņos, Dārzu ielā 9», biedrības «Rušoniēši — sanākam, domājam, darām» projekts «Skola laikmetu griežos», iniciatīvas grupas «Griboļvieši» projekts «Spēju un atpūtas laukuma pilnveidošana».

Maksimālā summa vienam projektam, ko piešķir pašvaldība, ir 300 lati. Projekti jārealizē līdz gada beigām.

Projekta ietvaros apmeklēja Starptautisko investīciju forumu Baltkrievijā

Baltkrievijas pilsētā Glubokoje norisinājās Starptautiskais investīciju forums, kurā piedalījās Eiroreģiona «Ezeru zeme» biedri, tajā skaitā arī pārstāvji no Riebiņu novada domes: domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis, deputāti Jāzeps Ivanāns, Maigonis Medīns un Andris Pastars, izpilddirektors Āris Elsts, attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle un projektu vadītāja Iveta Šņepste.

Kā informēja Iveta Šņepste, investīciju foruma ietvaros notika delegācijas vadītāju tikšanās ar Glubokoje rajona izpilddirektora priekšsēdētāju, investīciju projektu prezentācijas, darba grupu

sanāksmes, saņemti sadarbības piedāvājumi. Investīciju forums notika festivāla «Višņevij festival» («Ķiršu festivāls») laikā, tādēļ darbīgā atmosfēra forumā mijās ar labi organizēto kultūras programmu. Iegūtas zināšanas par citu pašvaldību īstenotajiem projektiem un ieguldījumiem, nodibināti kontakti turpmākai sadarbībai un liela mēroga pasākumu organizēšanai.

Investīciju forums tika rīkots Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas (ENPI) projekta «Trešais solis Eiroreģiona «Ezeru zeme» stratēģijai — kopīga nākotnes plānošana ilgspējīgai sociālajai un eko-

nomiskajai attīstībai Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas teritorijās» ietvaros, kur piedalījās kopā apmēram 200 dalībnieki no Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas — Eiroreģiona «Ezeru zeme» biedri (pašvaldības).

Projekta mērķis ir veicināt integrētu, koordinētu un harmonisku sociālo un ekonomisko attīstību un stiprināt kopīgo stratēģisko attīstību un plānošanu Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas reģionos Eiroreģiona «Ezeru zeme» teritorijā. Projekta kopējais budžets — 299 880 eiro, tajā skaitā ENPI līdzfinansējums — 90 procenti, nacionālais finansējums — 10 procenti.

Būs sakoptības konkurss

Lai aktivizētu Riebiņu novada iestādes, uzņēmējus, amatniekus, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotājus teritorijas, ēku un būvju sakopšanā, ražošanas attīstībā, kultūras, izglītības, sporta, tūrisma, sabiedrisko aktivitāšu un citu sfēru kvalitātes paaugstināšanā, Riebiņu novada dome pieņēma lēmumu rīkot novadā konkursu — skati «Mazs bij' tēva novadiņ' (i)s, bet diženi turējās

— 2013». Konkurss norisināsies no 2. līdz 6. septembrim.

Konkursa — skates mērķis veicināt novada teritorijas labiekārtošanu, aktivizēt pašvaldības iedzīvotāju vēlmi darboties, tādā veidā veicinot novada attīstību un cilvēku labklājības izaugsmi, popularizēt novada tēlu, veidot tūrisma pievilcīgu vidi novadā.

Skates komisija novada teritoriju vē-

tēs šādās nominācijās: sakoptākais pagasts, sakoptākā novada daudzdzīvokļu māja, sakoptākā lauku sēta novadā, uzņēmējdarbības labākie piemēri, sabiedrisko organizāciju vai iniciatīvu grupu veikums un labākie tūrisma mītnes un tūrisma apskates objekti. Konkursa uzvarētāju apbalvošana paredzēta novada pasākumā «Ražas svētki 2013», kas notiks septembrī.

PREIĻU NOVADĀ

Būt aktīviem un veselīem visa mūža garumā

Pelēču pagasta biedrība «Nidermuižas draudze» jūnijā uzsāka projekta «Būsim aktīvi un veseli visa mūža garumā» aktivitātes.

Projekta vadītāja Natālija Rubine informē, ka jūnijā un jūlijā interesenti apguva semināra «Saskarsmes īpatnības ar pusaudžiem» programmu. Tēmas bija saistītas ar personas individuālajām psiholoģiskajām īpatnībām, genogrammu, ģimenes attīstības ciklu, stresu, depresiju. Semināra dalībnieki ieguva zināšanas par pozitīvo domāšanu un disciplinēšanu, personības un rakstura īpatnībām, kuras ietekmē personisko un profesionālo dzīvi. Nodarbības vadīja Latgales psiholoģiskā palīdzības centra «VALENTIA» psiholoģe, psihoterapeite Tatjana Vidavska-Rusnaka. Semināra nodarbības apmeklēja 20 dalībnieki. Viņi bija pateicīgi par interesantajām lekcijām, radošām, nodrīgtām praktiskajām nodarbībām.

Kā pastāstīja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paeģle, nākamā projekta aktivitāte sāksies šonedēļ. No 5. līdz 11. augustam pagastā risinās veselības veicinā-

● Projekta dalībnieki nodarbībās psiholoģijā.

šanas pasākumi. Vēl šogad projekta ietvaros jāiegādājas portatīvais dators, projektor, ekrāns un statīvs, kas nepieciešami darbam dažādu projektu un pasākumu norisē. Nākamajā gadā, noslēdzot projekta darbus, biedrība plāno veikt datorapmācību divām grupām un

doties divu dienu ekskursijā uz Lietuvu. Projektu finansē Teterevu fonds. Kopējais projekta summas sastāda 4988 latus, no tām desmit procenti ir Preiļu novada domes līdzfinansējums. Visas paredzētās projekta aktivitātes norisināsies līdz nākamajam gada 1. jūnijam.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Kad rekordi «krīt»

Vasara sasniegusi savu kulmināciju un savus rekordus, — jau pašlaik esot pārsniegts vidējais vasaras standarta garums, jo siltais laiks, kas šogad bez tāda kārtīga pavasara iestājās tūlīt pēc ziemas, nu jau par nedēļu garāks nekā parasti. Tāpat «krituši» karstuma rekordi, un to pat bez lūkošanās termometrā par vakardienu un aizvakardienu pateiks katrs. Vieni šāds karstums tīri pa prātam, īpaši tiem, kam vēl atvaļinājumu laiks un var ļauties upes, ezera vai jūras viļņu skaujam. Citiem, sevišķi tiem, kam veicami lauku darbi, piemēram, labības plaušana, pārliecīgais karstums ir nomācošs, jo ne jau visiem zemniekiem īpašumā ir moderna lauksaimniecības tehnika ar kondicionieriem.

Darbi vai atpūta, — tomēr sava veselība ir svarīgāka par visu, tā jāsaudzē, un derīgi atcerēties senču padomus, vai to, kā savu dienas darbu gaitu organizē silto zemju iedzīvotāji. Protī, strādā agrās rīta stundās, bet svelmes laikā — dienvidu — atpūšas, ļaujās fiestai, pāris stundu snaudai, laiku pavada ēnā un vēsumā, lai novakarē atkal ķertos pie darbiem. Runājot par atpūtniekiem, jāpiemin arī kāda cita lieta, — pārk daudz dzīvību šovasar paņēmuši ūdeņi. Vairāk nekā 60 bojāgājušo uz ūdeņiem, — bērni, pusaudži, jaunieši, pieaugušie, kas šīs vasaras mēnešos nosliukuši piemājas dīķos, ezeros, jūrā. Tie ir neiedomājami bezjēdzīgi upuri, traģēdijas ģimenēm. Šo upuru noteikti varētu nebūt, ja vien vecāki rūpīgāk uzraudzītu savas atvases, ja draugu kompānijās vairāk parūpētos viens par otru, atpūšoties brīvā dabā, ja cilvēki paši nebūtu tik vieglprātīgi. Ļoti gribētos cerēt, ka vēl atlikušajās vasaras siltuma dienās ūdeņi nepaņems nevienu dzīvību. Kaut nu tā būtu!

Gurķi ieskābēti un iemarinēti, kabači, patisoni un citi dārza labumi pārtapuši konservos, ogas — kompotos, ievārijumos vai arī saldētā veidā sagatavotas ziemai. Kā tai anekdotē teikts, — pēc statistikas tikai tie cilvēki, kas tic apokalipsei, negatavo konservus... Spriežot pēc pašgatavotiem krājumiem pagrābos, mūsu valsts iedzīvotāji apkalipsei tic maz.

Bet nu pienācis laiks gatavoties skolai. Šogad vecāki var justies nedaudz atviegloti, jo vismaz darba burtnīcas, kuras ir samērā dārgas, nebūs jāpērk. Par to jāteic paldies tiesībsargam, kurš tik ilgi nēmas, skaidrojot, kas ir valsti ar likumu noteiktā bezmaksas izglītība, ka panāca precizējumus šajā pašā likumā, lai beidzot noskaidrotu, kas jāpērk vecākiem un ko būtu jāsaņem no valsts. Protams, ir jau labi, ka vecākiem izdevumu būs mazāk, taču jau šobrīd parādās šīs lietas otrā puse, ne tik patīkamā. Proti, tās pašvaldības, kas ir nabagākas, bet tādu ir daudz, jo īpaši Latgalē, nevarēs atļauties finansēt šo darba burtnīcu iegādi, un bērni paliks bez tām. Vai arī vecāki būs «brīvprātīgi» spiesti «pēc pašu grības» tomēr šīs burtnīcas pirkt par savu naudu. Ir mācību priekšmeti, kuros darba burtnīcas tomēr skolēniem palīdz iegūt plašākas un noturīgākas zināšanas. Jo eksāmenos prasības būs vienādas visiem — gan tiem, kas iztikuši tikai ar grāmatām, gan tiem, kas izmantojuši dažādus palīgmateriālus.

Jaunais mācību gads nāk arī ar citu jauninājumu, — skolas varēs izvēlēties, kuru priekšmetu mācīs vairāk un kuru mazāk. Pašlaik skolām tiek piedāvāti divi mācību priekšmetu un mācību stundu plānu varianti. Pirmajā variantā mācību stundu skaits daļā priekšmetu var mainīties, bet tās skolas, kas izvēlēsies otro variantu, turpinās īstenot jau šobrīd izmantoto izglītības programmu. Skolas šo jauninājumu neuzņem ar lielu entuziasmu, jo par pirmo variantu neesot pietiekami diskutēti un apspriestas tā pozitīvās un negatīvās puses. Piemēram, izvēloties pirmo variantu, jaunieši nebūs ar vienādām konkurētspējām, jo viņiem būs jāmacās tas, ko konkrētā skola noteikusi. Šādā gadījumā kāds priekšmets būs apgūts mazāk, bet varbūt tālākajam studijām un dzīves ceļam tieši tas būtu noderējis.

Darbojās nometne «Es vesels un videi draudzīgs»

Riebiņu novada Dravnieku pamatskolā Sorosa fonda — Latvija finansētā projekta «Esam vienoti domās un darbos» ietvaros tika organizēta nometne 20 bērniem vecumā no deviņiem līdz 13 gadiem.

Nometnes dalībnieki savu radošo ideju izpaušmes sāka ar māla vēja zvanu un roku nospieduma māla veidošanu. Projekta vadītāja Skaidrīte Grigale atklāja, ka nometnes darbības ideju pamatā bija otrreizējās pārstrādes materiālu izmantošana sadzīvē un interjerā, tāpēc tapa zīmumu turētāji no latvāņiem, modeļi interjera priekšmetiem no vecām kartona kastēm — galdiņu un krēslu maketi, māju formas, torņi, kā arī ziedi un kārbas no plastmasas pudelēm, vāzes no vecām, apgleznotām stikla piena pudelītēm.

Ar Riebiņu novada domes finansēto atbalstu nometnes dalībniekiem bija iespēja doties ekskursijā uz sulu ražotni «Cido» un saldumu fabriku «Skrīveru saldumi». Bērni ar interesi vē-

roja, kā top plastmasas pudeles, kurās pilda sulu, kā notiek sulas gatavošana, pildīšana un piegāde uzņēmumiem. Savukārt Skrīveros bērni pašu rokām gatavoja speciālas konfektes «gotiņas» ar īpašiem papīriņiem sev un saviem mīļajiem cilvēkiem. Tika apmeklēta arī Liepkalnu maizes ceptuve, nogaršota garšīgā produkcija.

Uz nometnes noslēguma pasākumu bija ieradušies arī ciemiņi no Siļukalna pamatskolas un brāļu Skrīndu Atašienes vidusskolas, kas iepazinās ar izstādi, ko bija sagatavojuši bērni, kā arī diskutēja par savās skolās īstenotajām aktivitātēm projektu ietvaros.

Ciemiņiem bija dota iespēja arī radoši darboties enkaustikas (*glezniecības tehnika, kurā kā krāsu pigmentu saistviela tiek izmantots karsts kausēts vasks, red.*) mākslā, un katrs izveidoja sev gleznu šajā tehnikā. Ciemiņi atzinīgi novērtēja nometnes materiālo bāzi un projekta ietvaros sagādāto inventāru. Pasākums pie kopīgas kafijas tases un kļiņģera noslēdzās ar priekšlikumu nākamo tikšanos organizēt Nagļos.

● Projekta «Esam vienoti domās un darbos!» realizētāji un sadarbības partneri.

Bērnu sagatavošana skolai šogad būs lētāka

Sākums 1. lappusē.

Līvānu vispārīgizglītojošo skolu audzēkņu vecākiem šogad pirms 1. septembra, sagatavojot bērnus skolas gaitām, izdevumi būs mazāki nekā citkārt, jo pašiem nebūs jāpērķ ne mācību grāmatas, ne darba burtnīcas. Vecākiem par savu naudu jāiegādājas skolēna apģērbs, apavi, sporta tērps, skolas soma, rakstāmrīki, burtnīcas, arī materiāli atsevišķu mācību priekšmetu apguvei, piemēram, mājturībai, tehnoloģijām, — stundām, kurās tiek apgūtas prasmes kaut ko izgatavot pašu rokām. Tapušais darbiņš paliek pašam bērnam, piemēram, noadītie cimdī, vai kulinārijas stundā izceptā plātismaize, ko pēc tam bērni kopīgi apēd. Vecākiem paliek galvenā atbildība par to, lai bērns uz skolu dotos glīti un kārtīgi apģērbs, ar skolas somu, rakstāmrīkiem un burtnīcām vai kladēm.

Šis ir pārejas gads, un jācenšas izlidzē-

ties, kā nu varam un spējam, bet pirms jaunā budžeta gada jābūt skaidram redzējumam, ko un cik lūgt no pašvaldības, ņemot vērā taupīšanu un budžeta ierobežotos līdzekļus, teica Ilga Peiseniece.

Savukārt no valsts tiks finansētas tās darba burtnīcas, bez kurām ar mācību grāmatu vien nevar strādāt, — svešvalodām, kā arī sociālajām zinībām.

Skolu vadītājiem un pedagogiem atgādānāts arī nevākt naudas ziedojumus dažādām kopīgām vajadzībām. To var darīt vecāku biedrības, bet pedagogiem šādās lietās nav jāiesaistās.

Situācija tiek apzināta

Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis atzina, ka pašlaik situācija ar darba burtnīcu iegādi tiek apzināta. Viņš pastāstīja, ka jau iepriekšējā mācību gadā izglītības pārvaldes apvērto

novadu skolās darba burtnīcu iegāde nebija obligāta, un arī šogad šāda prasība netiks izvirzīta. Viņš pieļauj iespēju, ka atsevišķās mācību iestādēs pēc skolas padomes ierosinājuma vecāki var paši izlemt par labu darba burtnīcu iegādei vienā vai otrā mācību priekšmetā un pēc savas vēlēšanās tās nopirkt, lai bērni iegūtu dziļākas zināšanas. Jautājums tiks pārrunāts arī metodisko apvienību sanāksmēs, kas notiks septembra beigās. Pašlaik līdzekļi darba burtnīcu iegādei pašvaldībās nav prasīti, skolām jāreķinās ar savām iespējām.

Pašvaldībā par papildus līdzekļu piešķiršanu mācību līdzekļu iegādei nav lemts

Riebiņu novada izglītības jautājumu koordinatore Evelīna Visocka pastāstīja, ka mācību grāmatas ar atsevišķiem izņēmu-

miem (svešvalodu grāmatas) skolēnu vecākiem nav jāpērķ, jo tās jau līdz šim tika sagādātas par valsts līdzekļiem. Jautājums par darba burtnīcām novadā pagaidām nav izlemts. Visdrīzāk, šajā mācību gadā viss paliks pa vecam, bet, sastādot jauno pašvaldības budžetu, tiks paredzēti līdzekļi darba burtnīcu iegādei, teica Evelīna Visocka. Taču darba burtnīcu iegāde nav obligāta lieta, un katra skola var izlemt, kā rīkoties, kuras darba burtnīcas ir vajadzīgas un bez kurām var iztikt. Ja budžets atļauj, skolas var iegādāties darba burtnīcas. Skolu vadītāji līdz šim ar iesniegumiem pašvaldībā nav vērsušies un, acimredzot, atraduši risinājumu, kā šo jautājumu nokārtot. Viņi gan pieļāva iespēju, ka varbūt jautājums par līdzekļu piešķiršanu darba burtnīcu iegādei varētu tikt skatīts novada domes augusta padomes sēdē, kaut gan pašlaik par šādu nepieciešamību nav zināms.

Saeima nosaka valsts, pašvaldību un vecāku atbildību mācību līdzekļu iegādē

Saeima trešajā un galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas nosaka valsts, pašvaldību un vecāku atbildību mācību līdzekļu iegādē, informē Saeimas Preses dienests.

Ar izmaiņām likumos arī precizēta mācību līdzekļu definīcija, nosakot, ka mācību literatūra ir mācību grāmatas, tām pielīdzinātās darba burtnīcas un citi izglītības satura apguvei paredzētie izdevumi, ko izmanto mācību procesā.

Grozījumi nosaka, ka no šī gada 1. septembra valsts un pašvaldību, kā arī privātajās izglītības iestādēs valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām, pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības valsts standartiem atbilstošo mācību literatūras, kā arī metodisko līdzekļu, uzzīņu literatūras un digitālo mācību līdzekļu un resursu (elektronisko izdevumu) iegādi pilnībā finansē no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām.

Pašvaldībām būs jāfinansē iepriekšminētajiem standartiem atbilstošas papildu literatūras, uzskates līdzekļu, didaktisko spēļu, digitālo mācību līdzekļu un resursu, izdales materiālu, mācību tehnisko līdzekļu, mācību materiālu, iekārtu un aprīko-

juma iegāde.

Tāpat ar likuma grozījumiem precizēts, kādi individuālie mācību piederumi jānodrošina skolēnu vecākiem. Tie ir izglītojamo personiskās lietošanas priekšmeti, kuri tiek izmantoti kā mācību līdzekļi vai saistībā ar mācību iespēju nodrošināšanu — kancelejas preces, ikdienas un svētku apģērbs un apavi, atsevišķu mācību priekšmetu apguvei (sports, mājturība, tehnoloģijas) obligātā satura apguvei nepieciešamais specifiskais apģērbs, apavi un higiēnas piederumi, materiāli, kurus, izmantojot mācību procesā, skolēns rada priekšmetu vai produktu savām vajadzībām.

Grozījumi Izglītības likumā veikti pēc tiesībsarga Jura Jansona iniciatīvas, kurš savā ziņojumā pagājušā gada maijā norādījis, ka līdzšinējā mācību līdzekļu iegāde par vecāku līdzekļiem neatbilst Satversmē garantētajām tiesībām iegūt pamata un vidējo izglītību bez maksas un faktiski nenodrošina bērniem vienādas tiesības un iespējas iegūt izglītību, kā to paredz normatīvie akti.

Ar likuma grozījumiem paredzēts arī samazināt izmaksas vecākiem, kuru bērni iet privātos bērnudārzos, kā arī nodrošināt vienādas iespējas visiem bērniem apmek-

lēt bērnudārzus. Turpmāk, ja pašvaldība bērnam, kurš sasniedz pusotra gada vecumu un kura dzīvesvieta deklarēta pašvaldībā, nenodrošinās vienu tās bērnudārzā, pašvaldībai būs jāsedz izmaksas privātajam pakalpojuma sniedzējam. Šim finansējumam būs jāatbilst pašvaldības veiktajiem aprēķiniem par vienam audzēkņim nepieciešamajām vidējām izmaksām pašvaldības bērnudārzā. Izmaksas un to aprēķins būs jāpublicē pašvaldības interneta mājaslapā.

Savukārt, ņemot vērā praksē pastāvošo dažādo izpratni attiecībā uz izglītības iestādes pašpārvaldes darbību, likumā precizēts regulējumu par izglītības iestādes padomi — tās sastāvu, darbības principiem, funkcijām, tiesībām un pienākumiem. Pirmsskolas, vispārējās izglītības, profesionālās un profesionālās ievirzes izglītības iestādes padome būs koleģiāla institūcija, tostarp tā būs tiesīga lemt par to, kādu individuālo mācību piederumu iegāde savu materiālo iespēju robežās būs jānodrošina skolēnu un audzēkņu vecākiem.

Tāpat ar likuma grozījumiem tiks ieviesta izglītības iestāžu (izņemot augstskolu un koledžu) vadītāju profesionālās dar-

bības novērtēšana, lai pēc tās rezultātiem varētu lemt par izglītības iestāžu vadītāju atbilstību ieņemtajam amatam un materiālo motivēšanu. Novērtēšanas kārtība un vērtēšanas nosacījumi Ministru kabinetam būs jāizstrādā līdz šī gada 1. septembrim. Izglītības likums arī papildināts ar pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtību.

Likumā definēti karjeras, karjeras izglītības, karjeras attīstības atbalsta, kā arī profesionālās kompetences pilnveides termini.

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) aprēķini liecina, ka, lai jau no šī gada septembra nodrošinātu ne tikai mācību literatūras, bet arī mācību grāmatām pielīdzināto darba burtnīcu iegādi, no valsts budžeta būtu vēl nepieciešami līdzekļi 0,5 miljonu latu apmērā. Iepriekš IZM Izglītības departamenta direktore Evija Papule deputātus informēja, ka valsts budžeta finansējums attiecas uz darba burtnīcām svešvalodās un sociālajās zinībās. Par likumprojekta virzību atbildīgā Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija ir lēmusi vērsties Finanšu ministrijā, kā arī lūgt IZM rast tam nepieciešamo finansējumu.

PREIĻU GALVENAJĀ BIBLIOTĒKĀ

Noslēgusies fotokonkursa «Preiļi un preilieši gadalaiku ritumā» otrā kārtā

1. augustā noslēdzās fotokonkursa «Preiļi un preilieši gadalaiku ritumā» otrā kārtā «Preiļi — pavasaris 2013». Konkursa otrajā kārtā ar 54 fotogrāfijām piedalījās desmit autori. Ilona Skorodihina, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja, atzina, ka konkursa dalībnieki ir čakli strādājuši visu pavasari, meklējuši un arī atraduši daudz un dažādus dabas, arhitektūras skatus, iemūžinājuši cilvēkus un dzīvniekus.

Iesniegtos darbus vērtēja žūrija trīs cilvēku sastāvā — Latgales fotogrāfu biedrības valdes locekļi Juris Laizāns un Ēriks Zlatkus, Preiļu tūrisma un informācijas centra darbiniece, vides un datorizaina speciāliste Inese Martinus. Arī skatītāji nebija stāvējuši malā, bet visu jūliju čakli balsu-juši par tīkamākajām fotogrāfi-

jām gan bibliotēkā, gan arī bibliotēkas lapā sociālajā tīklā *Draugiem.lv*. Skatītāju simpātiju balvu ieguva Genādijs Zarāns ar fotogrāfiju «Parka vārti». Apkopojot žūrijas vērtējumu, par uzvarētājiem šajā konkursa kārtā tika atzīti Līga Upeniece ar fotogrāfiju «Ainava», Genādijs Zarāns ar fotogrāfiju «Parka vārti», Antons Vogulis ar fotogrāfiju «Soli». EDIC (Evrope Direct informācijas centrs) Austrumlatgalē balva pasniegta Zanei Ertai par fotogrāfiju «Košās paralēles».

Atzinības rakstu par piedalīšanos fotokonkursā saņēma Antonīna Pastare, Jānis Pastars, Lauris Pastars, Inga Ivanova, Zane Erta, Jana Skrivļa-Čevere un Māris Skrivļa-Čevers.

Ilona Skorodihina teica paldies visiem fotogrāfiju autoriem par dalību šajā konkursā, populāri- zējot savu pilsētu un tās iedzīvotājus, kā arī aicināja iedzīvotājus aktīvi iesaistīties fotomirklju tveršanas sacensībās un iesniegt savas fotogrāfijas, savu redzējumu

● Fotokonkursa «Preiļi un preilieši gadalaiku ritumā» otrās kārtas dalībnieki noslēguma pasākumā.

par Preiļiem vasarā. Katrs no šādiem fotomirkljiem ir arī svarīga vēsturiska liecība.

Fotokonkursa trešajai kārtai

fotogrāfijas var iesniegt līdz 30. septembrim. Oktobra otrajā pusē ikviens interesents varēs nobalsot par savu favorītfotogrāfiju gan

bibliotēkā, gan arī *Draugiem.lv* bibliotēkas lapā. Tāpat varēs balsot arī EDIC Austrumlatgalē lapā sociālajā tīklā *Draugiem.lv*.

Grāmatas atvēršanas svētki

Preiļu galvenajā bibliotēkā notika grāmatas «Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojums vēsturiskajā Preiļu rajonā» atvēršanas svētki, informēja Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Ilona Skorodihina.

Kurš no mums, pasauli apbraukājot, nav apmeklējis vietējās sakrālās celtnes? Tās vienmēr ir skaistas un nozīmīgas – vai tā būtu koka baznīca, kas uzbūvēta bez nevienas naglas, vai modernisma arhitektūras šedevrs. Vasara ir īstais laiks, kad doties tuvākas un tālākas apkārtnes apceļošanā, un, nenoliedzami, viens no vilinošākajiem virzieniem vēl arvien ir Latvijas austrumu pusē jeb Latgale.

Izdevniecības «Neputns» sērija «Mākslas pieminekļi Latvijā» iznākusi piektā grāmata – mākslas zinātnieces Rūtas Kaminskas un Anitas Bisteres darbs «Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojums vēsturiskajā Preiļu rajonā». Šī grāmata var kļūt par lielisku pavadoni jaunu vietu atklāšanā un līdzšinējo priekšstatu maiņai. Katoļu, vecticībnieku, pareizticīgo, luterāņu dievnamu un citas sakrālās arhitektūras būves ir ar saviem stāstiem un vēsturi, kas kaut ko aizraujošu un būtisku var pavēstīt ikvienam — arī tiem, kam to

religiskā nozīme ir sveša.

Grāmatā ļoti plaši izmantots fotomateriāls – gan no arhīviem nākušais, gan mūsdienās uzņemtais. Pateicoties bagātajam fotogrāfiju klāstam, šis izdevums ir gluži kā ekskursija pa vēsturiskā Preiļu rajona dažādu ticību dievnamiem. Turklāt šī grāmata ļauj ielūkoties arī tur, kur nejašu viesi nez vai laistu, un redzēt to, ko gadījuma viesim nekad nerādīs.

Pateicoties Valentīnas Brices, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Valsts inspektora iniciatīvai, Preiļu galvenajā bibliotēkā notika šis vēsturiski svarīgās grāmatas atvēršanas svētki un tikšanās ar grāmatas autorēm Rūtu Kaminsku un Anitu Bisteri, kā arī izdevniecības «Neputns» direktori Elgītu Bērītiņu. Viesi pastāstīja par grāmatas tapšanas procesu, apkopotā materiāla kultūrvēsturisko nozīmi un paliekošo vērtību. Pasākumu papildināja muzikālie priekšnesumi Albeta Rusiņa, Antras Skuteles un Edgara Pastara izpildījumā.

Grāmatas autorus un izdevēju sveica Preiļu novada domes, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja, un Preiļu galvenās bibliotēkas darbinieki, Valentīna Brice un Preiļu Valsts ģimnāzijas angļu valodas un kultūras vēstures skolotāja, direktora vietniece mācību darbā Anna Svile.

● Grāmatas «Sakrālās arhitektūras un mākslas mantojums vēsturiskajā Preiļu rajonā» atklāšanā piedalījās (no kreisās): Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Valsts inspektore Valentīna Brice, izdevniecības «Neputns» direktore Elgīta Bērītiņa, grāmatas autores Rūta Kaminska un Anita Bistere.

«Piemīņas grāmata» — 130. latviešu strēlnieku korpusa atcerei

Preiļu galvenā bibliotēka saņēmusi dāvinājumu — divas grāmatas «Piemīņas grāmata» latviešu un krievu valodā no Aleksandra Jakimova, LR 11. Saeimas deputāta, Sabiedriskās saliedētības komisijas biedra. Abas grāmatas pieejamas ikvienam interesentam Preiļu bibliotēkas lasītavā. Savā pavadvēstulē Aleksandrs Jakimovs raksta: «Grāmatā ir apkopota informācija par Otrajā pasaules karā kritušajiem karavīriem, kuri cīnījās nežēlīgās kaujās par laimi dzīvot un par to, lai kaut kas tāds nekad neatkārtotos. Vēsturiskās liecības par karā kritušajiem ir neatņemama mūsu dzimtenes — Latvijas — daļa, kas ir jāatceras un jāciena.

130. latviešu strēlnieku korpusam varonīgi cīnījās antihitleriskās koalīcijas pusē. Reti kurš no mums zina, ka tieši šī militārā formējuma vienības bija pirmās, kas šķērsoja Latvijas robežu, izspiežot vācu fašis-

tisko karaspēku no mūsu dzimtenes.

Savā garajā cīņu ceļā 130. latviešu strēlnieku korpusam zaudēja 19 241 kareivi un virsnieku, un daudzi no viņiem savas galvas nolika uz Latvijas zemes.

130. latviešu strēlnieku korpusa kritušo karavīru piemīņas grāmatas izdošanā bez citām iestādēm un organizācijām piedalījās arī 130. latviešu strēlnieku korpusa un latviešu partizānu brigāžu veterānu biedrība, kā arī Latviešu strēlnieku biedrība.

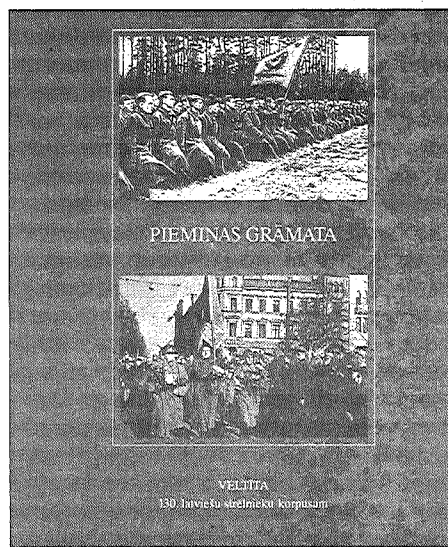
Saskaņojis ar redkolēģijas biedru Jāni Kasparsonu, es nododu Preiļu pilsētas bibliotēkai divus šīs grāmatas eksemplārus (latviešu un krievu valodā). Kāpēc es to daru?

Pirmkārt, «Piemīņas grāmata» sastopami Preiļos dzimušu un dzīvojušu kritušo strēlnieku vārdi. Norādīti viņu dzimšanas un nāves datumi, bojā ejas vieta un apbedījumu vieta. Piemēram: Aršs Benjamins,

Griša d., 1904. dz. g.; dzim.: Preiļi, iesaukts Kozlovskas RKK Buhāras apg.; sarkanarmietis, 123. gv. str. p., kritis 14.01.44., apbedīts sādžā Kobīlāki, Veļikije Luku raj., Kaļiņinas apg. Es ceru, ka kādam šīs ziņas palīdzēs sameklēt savus radniekus vai arī uzzināt ko jaunu par viņu likteni.

Otrkārt, uzskatu, ka šī grāmata sekmē sabiedrības konsolidēšanos, ko ir ierosinājis arī mūsu valsts prezidents Andris Bērziņš. Pēc viņa iniciatīvas sākusies sabiedrības izglītošana par Otrā pasaules kara veterāniem, kas karojuši pretējās pusēs.

Pēc manām domām, galvenais apstāklis, kas mudināja mani nodot šīs grāmatas publiskai bibliotēkai, — vēlos, lai Latvijas ļaudis vienkārši neaizmirstu šos 20 un 30 gadus vecos puīšus un vīrus, kuri krita pēdējā kara gados. Lai mēs neaizmirstu un pieminētu.»

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

**Vajadzīgi apdarnieki,
flizētāji, špaktelētāji.**

Tālr. 26440008.

**Mežstrādnieku brigādei vajadzīgi
koku zāģētāji un palīgstrādnieki.**

Viss darbam nepieciešamais tiks
nodrošināts, apmaksā reizi nedēļā.
Tālr. 29400296.

**Piedāvā darbu autovadītājam
ar E kategoriju darbam
uz NVS valstīm.**

Tālr. 26954859.

**SIA „ALŅI AS”
IEPĒRK ZĀGĀLĶUS
VARAKĻĀNOS Ls/m³**

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	35	44	46
PRIEDE	34	42	44

BEZMAKSAS TRANSPORTS.
Ar savu transportu + 3,00 Ls/m³.
Garumus iepriekš saskaņot!
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!

Tālr. 64866070, 29806775, 25916403.

Aku urbšana.

Tālr. 29142220.

UNO PĒRK
WOOD

visa veida cirmsas, mežus,
kā arī papirmalku, zāģbaļķus,
taras klučus.

TŪLĪTĒJA APMAKSA!
Kokvedēja pakalpojumi.
Tālr. 29809191.

**Logi no 13 Ls, koka durvis 55 Ls,
metāla durvis 99 Ls, PVC 85 Ls.**
Bezprocentu kredīts, pilns serviss.
durvistev.lv Valmieras 2, Preiļi,
tālr. 28673992, 65321411.

**SIA “Mortars” iepērk
skuju koku un lapu koku
TARAS KLUČUS**

- lapu koku tara no 14 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- skuju koku tara no 12 līdz 24 cm – 25 Ls/m³
- lapu un skuju koku tara no 24 cm – 28 Ls/m³

Piegādes vieta: “Latgran” teritorijā,
Udrišu pag., Krāslavas nov.
Mob. tālr. 26624477.

Pērk meža īpašumus, cirmsas.

Samaksa tūlītēja,
1 ha – līdz Ls 6000.
Tālr. 20207208.

**SIA “Latmežs” pērk visa veida
īpašumus, cirmsas,
var būt ar apgrūtinājumiem
(ķīla, mantojums utt.).**

Ātrā izskatīšana, labas cenas,
tūlītēja samaksa. Iespējams avanss.
Tālr. 22028592, 29777641.

**Zviedrijas kompānija
PĒRK mežus un zemi.**

Tālr. 25644455, 27888826,
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

**SIA “Cēsu miesnieks” iepērk
jaunlopus un liellopus
gan kautsvārā, gan dzīvsvārā.**
Sveram godīgi, maksājam laikā!
Tālr. 26388842, 29172343.
www.cesumiesnieks.lv

**SIA «SENLEJAS» iepērk
liellopus.**

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

**SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus, cūkas.**
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

**PĀRDOD akmeņogles,
kurināmo gabalkūdrū
ar piegādi.**
Tālr. 26801172.

**SIA “LASKANA-LOGISTIC”
PĒRK CIRSMAS un lielas
CIRSMAS, kā arī cērtamā meža NĪ.**
Izmanto dastotāju pakalpojumus,
maksā par starpniecību.
Tālr. 20276658,
laskana.jekabpils@inbox.lv

**SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
Iepērk: piena teļus.**
Samaksa tūlītēja
vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.

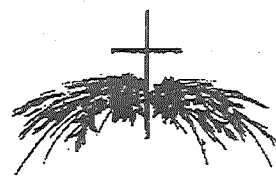
**SIA Lauku Miesnieks
Iepērk mājlopus.**
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pārdod

tritīkāli Vārkavas novadā. Tālr. 29447731;
MERCEDES-BENZ C180, 1997. g., 1,8
benzīns. Cena: Ls 650. Tālr. 28734167
AUDI A3 1,9 TDI, sarkana, 1999. g., visas eks-
tras. Cena Ls 2295. Tālr. 20518441.

**SIA “LATBULL” pērk
PIENA TEĻUS 14-40 d.v.**
Samaksa tūlītēja.
T.26185002

**SIA “LATVIJAS GALA”
Iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.**
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 28761515.

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums spēku dod.
Lai labā, apkļususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļa maizi dod.
Izsakām visdziļāko līdzjutību
Ingai Kažociņai un tuviniekiem
TĒVU, VĪRU, VECTĒVU
mūžības ceļos pavadot.
Rudzātu speciālās
internātpamatskolas kolektīvs

Keizara Franča Jozefa I recepte

Ungāru virtuves ietekme austriešu virtuvē Austrijas — Ungārijas impērijas laikā bijusi nenoliedzama. Tajā pašā laikā ungāru virtuve nekad nav pakļāvusies kādai ietekmei. Pats Francis Jozefs I nevarēja neko pasākt, un, gudrs cilvēks būdams, rēķinājās ar to.

Reiz, kad viņš brauca savā personīgajā vilcienā no Budapeštas uz Vīni, ar viņu atgadījās interesants notikums. Kamēr vilciens brauca pa Ungārijas teritoriju, pavārs — ungārs — pasniedza viņam čāli ar asajiem pipariem. Keizars to apēda ar prieku. Taču, kolīdz vilciens šķērsoja Ungārijas robežu, Francis Jozefs sajuta nelabumu. Apķērtīgais mašīnists tūlīt pat apstādināja vilcieni un lēni sāka braukt atpakaļgaitā. Keizaram kļuva labāk un viņš lakoniski teica: «Tā, tā, čālis ar asajiem pipariem var būt lielisks ungāru karalim, bet Austrijas keizaram tas ir pārlieku ass.»

Piparotais čālis

Ēdiena pagatavošanai vajadzēs:
2 nelielus čāļus, 2 lielus sīpolus, 2 zaļas un 1 sarkanu papriku, 1 tējkaroti maltu sarkano aso piparu, 1 glāzi buljona, 125 ml sarkanvīna 1 ēdamkaroti cūku tauku, sāli, 125 ml krējuma, mazliet miltu, maltus saldus sarkanos piparus.

Nomazgā čāļus, atdala kaulus, ādu, liekos taukus. Katru sagriež četros gabalos. Katru gabalu sāla un viegli apacep taukos. Pēc tam čāli izņem no katla un tajos pašos taukos apacep kubiņos sagrieztus sīpolus, līdz tie iegūst zeltainu nokrāsu. Kad sīpoli gatavi, čāļa gabalus atkal liek katlā, apkaisa ar sarkanajiem pipariem, pārlej ar nelielu daudzumu buljona un sarkanvīna, liek uz mazas uguns un sautē vienu stundu, pēc nepieciešamības pievienojot buljonu vai vīnu.

Lai mērce sabiezētu, katlā nevajag atstāt pārāk daudz šķidruma. Papriku sagriež apmēram 1 cm resnos salmiņos, sautē kopā ar gaļu 10 — 15 minūtes. Pēc tam pievieno asos piparus un krējumu. Ja mērce sanāk pārāk šķidra, var pievienot nedaudz miltu.

PASMAIDĪSIM

Meita zvana mātei:
— Mamma, mans vīrs mani apvainoja! Es braucu pie tevis!

Māte:
— Nē, meitiņ! Ļaunums ir jāsoda, — es braucu pie jums!

Pēterītis atnāk uz skolu ar trim lieļiem puniem pierē. Skolotāja prasa:

— Kas tev noticis, Pēterīt?
Pēterītis stāsta:
— Vakar gājām gulēt...

Skolotāja:
— Nu, nu?
Pēterītis:
— Nu, tad tētis man prasīja: «Pēterīt, vai tu jau gulī?»

Skolotāja:
— Nu, nu?
Pēterītis:
— Es teicu: «Nē!» un dabūju no tēta pa pieri.

Skolotāja:
— Trīs reizes?
Pēterītis:
— Nē, vienu. Pēc pusstundas tētis atkal prasīja: «Pēterīt, vai tu jau gulī?»

Skolotāja:
— Nu, nu?
Pēterītis:
— Es atbildēju: «Guļu» — un atkal dabūju pa pieri.

Skolotāja:
— Sausmas! Un tālāk?
Pēterītis:
— Vēl pēc pusstundas tētis atkal prasīja: «Pēterīt, vai tu jau gulī?»

Skolotāja:
— Nu, nu?
Pēterītis:
— Es neko neatbildēju. Tad tētis teica mammai: «Laižam!» Es pajautāju: «Kur?»

Dēls mātei:
— Mammu, es gribu tetovējumu!

Māte tēvam:
— Tēvs, nes siksnu, tūlīt uztaisīsim!

Kāds virietis atgriežas no komandējuma un satiek draugu. Tas vaicā:
— Nu, kā tev tur gāja, vai bija arī skaistas sievietes?

Vīrs:
— Jā, bija. Deviņdesmit, sešdesmit, deviņdesmit.

Draugs:
— Tu kā liels skopulis droši vien ņēmi tikai tās pa sešdesmit?

Virietis sūdzas ārstam:
— Ziniet, man tāda jocīga lieta, vienreiz, kad nodarbojos ar seksu, man ir karsti, nākamajā reizē — auksti. Pēc tam atkal karsti, pēc tam auksti.

Dakteris viņai stāsta, ka vīrs sūdzoties par divainu fenomenu — vienreiz sekss laikā esot auksti, nākamajā — karsti.

Sieva:
— Tas taču tikai loģiski — vienreiz sekss ir janvārī, otrreiz — jūlijā.